

Công trường Cam Ranh đã lọt vào tầm ngắm của nhiều quốc gia có lợi ích thiết thân trong việc duy trì tự do hàng hải ở Biển Đông

Bà trưởng Phòng Quốc phòng Mỹ Leon Panetta (P) tại sân bay quốc tế Cam Ranh, Việt Nam, 03/06/2012
REUTERS

Vừa sang Việt Nam ngày hôm nay, 03/06/2012 và trước khi có các cuộc hội đàm với các quan chức của chính quyền Hà Nội, bà trưởng Phòng Quốc phòng Mỹ Leon Panetta đã đi thăm công trường Cam Ranh, trong bối cảnh hai nước, vốn là cựu thù, đang tìm cách tăng cường hợp tác nhằm đổi phó với việc Trung Quốc ngày càng gia tăng ảnh hưởng, gây lo ngại cho nhiều quốc gia trong khu

và c.

Đây là lần đầu tiên, kể từ khi cuộc xung đột quân sự ở Việt Nam kết thúc, năm 1975 mà một bộ trưởng Quốc phòng Mỹ tới công trường Cam Ranh.

Chuyến thăm này, đương nhiên có sự chấp thuận và sắp xếp của phía Việt Nam, là một động thái mang tính biện luận rất cao, cho thấy rõ là quan hệ hợp tác quốc phòng giữa hai nước đang được cải thiện.

Công trường Cam Ranh nằm giữa dãy núi tây Việt Nam và Biển Đông, được đánh giá là công trình sâu thẳm nhất khu vực Đông Nam Á.

Ngay khi Pháp đã xây công trường Cam Ranh từ thế kỷ 19 thành nơi đóng tàu. Sau khi được mở rộng, công trường này trở thành căn cứ quân sự.

Trong thời kỳ chiến tranh Việt Nam, từ năm 1965, chính quyền Việt Nam Cộng hòa đã giao công trường Cam Ranh cho phía Mỹ quản lý. Đây là một trong ba quân công trường của quân đội Hoa Kỳ, nơi đặt trụ sở của các phi đội tiêm kích và máy bay vận tải, cũng như của binh sĩ Mỹ.

Sau năm 1975, hải quân Liên Xô đã chiếm đóng công trường Cam Ranh. Năm 1979, Việt Nam cho hải quân Liên Xô thuê trong vòng 25 năm. Sau khi Liên Xô tan rã, hải quân Liên bang Nga, vào năm 2002, đã trở lại công trường này cho Việt Nam.

Tuy vậy, để tránh gây căng thẳng với Bắc Kinh, chính quyền Hà Nội cho khai thác công trường Cam Ranh với mục đích thương mại.

Tuy nhiên, trước việc Trung Quốc phát triển hải quân, tình thế đang hung hăng trong hòa sự tranh chấp chủ quyền ở Biển Đông, vào cuối năm 2010, thủ tướng Việt Nam Nguyễn Tấn Dũng đã đề cập đến việc mở cửa, phát triển công trường Cam Ranh để đón tiếp tàu bè nước ngoài. Tuy nhiên, với một chính thức, phía Việt Nam chỉ nhận thấy những khía cạnh thương mại của dự án này.

Do có vị trí địa lý quan trọng, công Cam Ranh đã lọt vào tầm ngắm của nhiều quốc gia có lợi ích thiết thân trong việc duy trì thế do hàng hải ở Biển Đông, ngăn chặn Trung Quốc mở rộng ảnh hưởng, khống chế toàn khu vực.

Theo thời báo Financial Times, ngoài Hoa Kỳ, hải quân của một số quốc gia khác như Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc và các nước Nga đều quan tâm đến Cam Ranh.

Giới phân tích cho rằng, trước việc chính quyền Bắc Kinh hung hăng tuyên bố có chủ quyền đối với gần như toàn bộ diện tích Biển Đông, nhiều quốc gia trong vùng, tuy có quan hệ chặt chẽ với Trung Quốc về kinh tế, đã từng bước nhích lại gần Hoa Kỳ, trong số này có cả Việt Nam.

Giáo sư Carl Thayer cho biết, Hà Nội và Washington có thể thỏa thuận, theo đó, Việt Nam đồng ý đón nhận và tiến hành các sự kiện như diễn tập với các tàu phi tác chiến của Mỹ. Đa số các sự kiện này đang diễn ra tại các hải quân của công Cam Ranh.

Trong chuyến công du Việt Nam lần này, có thể bà trưởng Quốc phòng Hoa Kỳ Panetta sẽ thúc giục Việt Nam nên linh hoạt hơn trong việc áp dụng thỏa thuận nói trên.

Vào lúc Mỹ chuyển hướng chú ý sang châu Á và đặc biệt có kế hoạch tăng cường số lượng diễu hành của hải quân ở vùng châu Á - Thái Bình Dương, thì công Cam Ranh là nơi lý tưởng để Việt Nam và Washington.

Theo thông điệp của Trung tâm nghiên cứu chiến lược an ninh mới của Mỹ, một tổ chức được đánh giá là thân thiện với từng thế hệ Barack Obama, được AFP trích dẫn, thì « Việt Nam là nước nắm giữ chìa khóa để cân bằng lực lượng trong khu vực Biển Đông. Nếu Việt Nam không kháng cự nổi trước đà gia tăng sức mạnh của Trung Quốc thì các quốc gia yếu hơn, ít có khả năng quy tụ hơn như Philippines, có ít khả năng ngăn chặn được sự bành trướng của Trung Quốc ».